Vraag nr. 16
van 28 november 1995
van de heer KRIS VAN DIJCK

Televisie zonder grenzen – Standpunt

Op 21 juni 1995 vergaderde te Luxemburg de Raad Audiovisuele Sector/Cultuur van de Europese Commissie. Op de agenda stond het voorstel tot verstrenging van de richtlijn "Televisie zonder grenzen". Die gaat immers niet verder dan een verplichting (?) "in de mate van het mogelijke".

België is zonder twijfel de Europese staat met de grootste openheid tegenover buitenlandse televisiezenders en anderstalige programma's. Van enige getto-houding kan in dit opzicht zeker niet worden gesproken. Dit mag nochtans niet betekenen dat een klein land als Vlaanderen, waar een taal met beperkte verspreiding wordt gesproken, geen gereserveerde houding zou mogen aannemen tegenover de toevloed van vreemde TV-produkties. De televisie oefent immers een grote invloed uit op de cultuur van een volk. Het lijkt ons maar normaal dat deze invloed mee wordt bepaald door wie hier de bevoegdheid over Cultuur bezit : de Vlaamse Raad en niet de Europese Unie of buitenlandse TV-makers met koopmansbedoelingen.

Is dergelijke gereserveerdheid reeds wenselijk tegenover de ons omringende culturen, dan nog meer tegenover de hoofdzakelijk door winstbejag bepaalde Amerikaanse produkten, die hier bovendien tegen dumpingprijzen worden afgezet.

Het is reeds verwonderlijk dat een cultureel zelfzeker land als Frankrijk een initiatief neemt om de flauwe Europese richtlijn te versterken en niet een veel kwetsbaarder land als bijvoorbeeld België. Wat meer is : de minister van Buitenlandse Zaken, hierover ondervraagd, deelde mee dat België op bovengenoemde vergadering het Franse standpunt niet eens heeft gesteund. "Het Belgische standpunt wil een compromis zijn tussen het behoud van zekere kansen voor de Europese audiovisuele produktie en noodzakelijke schikkingen om tot een liberalisering in de audiovisuele markt te komen", aldus de minister. Zijn uitleg getuigt van minder bezorgdheid voor het bevorderen van Europese produkties (het gaat niet eens om Belgische, laat staan Vlaamse), dan voor een liberalisering waarvan de behoefte, althans in Vlaanderen, ons niet duidelijk is. Eens te meer heeft de cultuur het moeten afleggen tegen de markt.

Naar verluidt is dit Belgische standpunt vastgesteld op de Europese coördinatievergadering van 13 juni 1995 op het ministerie van Buitenlandse Zaken, waarop de gemeenschappen vertegenwoordigd waren.

1. Strookt bovenvermeld Belgisch standpunt met het standpunt ingenomen door de vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap ?

2. Waren de standpunten ter zake van de drie gemeenschappen eensluidend ?

3. Zoniet, bestond er dan geen aanleiding om door een Vlaams veto de Belgische houding te "neutraliseren" ?

Antwoord

De Belgische delegatie heeft op de informele Raad Cultuur/Audiovisueel beleid van 13-14 februari 1995 en op de formele Raden Cultuur/Audiovisueel beleid van 3 april 1995 en 21 juni 1995, na onderling overleg tussen de drie Gemeenschappen, gesteld dat zij het ermee eens is dat de omroepen een maximale inspanning moeten leveren om bij te dragen tot de audiovisuele produktie en tot een verrijking van het medialandschap.

In deze context achtte de Belgische delegatie, die ingevolge de afgesproken toerbeurtregeling werd voorgezeten door de toenmalige Vlaamse minister van Cultuur, het goed dat gepoogd wordt af te stappen van de vage quota-formule dat "voor zover mogelijk" het grootste gedeelte van de zendtijd moet worden voorbehouden voor Europese produkties.

Tegelijkertijd hebben wij erop gewezen dat de ervaring ons leert dat uitzendquota voor jonge en thematische omroepen en voor omroepen die met een grote concurrentie af te rekenen hebben (bv. in dicht bekabelde regio's) moeilijk haalbaar blijken te zijn. België heeft dan ook voorgesteld om aan alle omroepen de mogelijkheid te geven de uitzendquota maximaal na te streven en ze aan te vullen met quota op basis van het programmabudget, zodat vanuit een pragmatische opstelling de produktiedoelstelling van de richtlijn "televisie zonder grenzen" zou worden gehaald.

In de loop van de verdere bespreking van het commissievoorstel tot wijziging van de richtlijn "televisie zonder grenzen" heeft België, dit wil zeggen de drie gemeenschappen in onderling overleg, naast de combinatie van uitzendquota en programmabudgetquota ook de alternatieve toepassing van beide quota-formules vooropgesteld.

Op de Raad Cultuur/Audiovisueel beleid van 20 november 1995, heeft de Europese Commissie verklaard dat een van de taken van het door het bereikte politieke compromis in het vooruitzicht gestelde contactcomité, dat zal worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de Commissie en de lidstaten, erin zal bestaan rekening te houden met de investeringsinspanningen in Europese produkties van omroepen die er moeite mee hebben om de uitzendquota te behalen.